אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת שד

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ג' סיון תר"ע - יפו
נמען: ד"ר פויכטוונגר

על העבודה בשמיטה בקרקעות 'הקרן הקיימת לישראל': הפועלים שם עושים על דעת עצמם, ולא שאלו אילו עבודות מותרות לישראל אחרי המכירה. נטיעות חדשות כלל לא הותרו, אלא במקרים מיוחדים של הפסד גדול. כשעושים 'חולי' כמו בשאר השנים בקרקע של האומה, זה חילול דת, ויש למחות.

עיקרי הדברים

- עבודה בשמיטה בקרקעות הקרן הקיימת.
- בלי שאלת חכם - חילול.

נוסח האגרת

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ג' סיון תרעי"ן.

אדון נעלה ונכבד מאד ד"ר[4] פייכטוואנגר נ"י[5], שלו'[6] וברכה מקודש.

מכתבו הנכבד מכ' אייר העבר הגיעני לנכון. ואתכבד בזה להודיע לכבודו, שהמעוות של העבודה הקרקעית, שהיא נעשה בהקרקע של "הקרן הקיימת לישראל", הוא רק מה שהם עושים על דעת עצמם, ולא באו לשאול שום שאלה, אי אלה הן העבודות המותרות להעשות אחר המכירה ע"י[7] ישראל, ואיזה מהן הכרח הוא שיעשו ע"י נכרים, ולא הציעו לפני כלל את הענין, למען אדע איזה דברים יש כאן שההכרח הוא גדול עד שאי אפשר לעכבם על השנה הבע"ל[8], ואיזה דברים אין שם קלקול הישוב אם נדחה אותם על השנה של חול הבע"ל. כי בכלל לא התרנו לנטוע נטיעות חדשות כלל, רק אחדים ישנם יוצאים מן הכלל שהי'[9] שם הפסד גדול מאד, שהתרנו הנטיעה ע"י נכרים, ובצירוף של היתרים ידועים ע"פ[10] ההלכה. וכ"ז שייך כשבאים לשאול בתורה, אבל כשעושים את הענין חול, ומתנהגים כשאר השנים, בלא שום הרצאת דברים לפני מורה דת ותורה, זהו חילול דת תוה"ק[11], ע"י קנין האומה באה"ק[12], שאנו חייבים למחות ע"ז[13] בכל עז, וכל מי שרגש כבוד האומה חי בקרבו צריך להיות נשמע לדברינו.

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 ד"ר - דוקטור
5 נ"י - נרו יאיר
6 שלו' - שלום
7 ע"י - על ידי
8 הבע"ל - הבא עלינו
9 שהי' - שהיה
10 ע"פ - על פי
11 תוה"ק - תורתנו הקדושה
12 באה"ק - בארץ הקודש
13 ע"ז - על זה

והנני חותם בתקות ישועה לרומם דגל דת קדשנו ברמה על אדמת הקודש, לתשועת עם ד' על נחלתו, ברגשי כבוד ויקר ובברכת ד' מציון,

הק' אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳